

Голос України

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України

◆ 48 (298) ◆ Вівторок, 17 березня 1992 року ◆

Ціна 15 коп.

Читайте в номері

6 МИЛО

ЗМИЛИЛИ ПОДАТКИ

Інтер'ю голови Ради
Укроспожсервісу
Анатолія ГІЛЯ.

У наступному
випуску

Закон України
ПРО
ОПОДАТКУВАННЯ
ДОХОДІВ
ПІДПРИЄМСТВ
І ОРГАНІЗАЦІЙ

РОЗШИРЮЄТЬСЯ
ОБІГ КУПОНІВ

На черговому засіданні урядової комісії по операційному вирішенню питань, пов'язаних із введенням купонів багаторазового використання, прийнято ряд важливих рішень. Враховуючи численні пропозиції, що надходять з місць, про розширення сфери обігу купонів запропоновано органам місцевої влади активізувати роботу по поступовому переведенню на розрахунок з населенням у купонах підприємств громадського харчування, платіжних послуг, які до 1 березня поточного року здійснювались у карбованцях. При цьому особливо наголошено, що до ак таких підприємств повинні надходити тільки купони. З 16 березня квартирна плата, плата за комунальні послуги (електроенергію, водопостачання, газ, центральне опалення, санітацію, телефон, радіо, колективну антену) провадиться повністю купонами.

Мінторгу України дозволено при купівлі дорогіших металів у населення сплачувати їх повну вартість купонами. Здавальникам, молокам у колотосі і радгоспах, лікарських рослин на підприємств «Фармація», тютюну на тютюново-ферментаційні

(Закінчення на 2-й стор.)

Військові виходять на мітинги остившими. Коли ж непереможливі, коли утримують терпіння і не витримують навіть записні офіцерські невра. Шукують правду на майдані. Може, знову, зневірившись у здатності київської влади захистити й облаштувати, оберуть свого отамана. А може, подивляться, що 20 березня на зустрічі глави держав СНД Президент Л. Кравчук нарешті поставити питання рубя: на тронах України існують лише національне військо і український флот. Офіцери чекають, що політики нарешті дадуть їм можливість займатися своєю основною справою — вчитися захищати Україну.

Фото Миколай КОЗЛОВСЬКОГО.

Заява МЗС України

У зв'язку із загостренням обстановки в Молдові та порушенням її військовими формуваннями кордонів України Міністерство закордонних справ нашої республіки передало спеціальну заяву. В ній, зокрема, йдеться, що в умовах, які склалися, Україна залишає за собою право вжити належних заходів для гарантування своєї національної безпеки.

Повний текст заяви читайте у наступному номері «Голосу України».

НЕ ПОРАЗКА А ПЕРЕМОГА

В. Фокін не вважав угоду, підписану в Москві 13 березня на нараді голів урядів СНД, поразкою, як це наступного дня після підписання трактували засоби масової інформації. Про це він заявив на прес-конференції для українських та зарубіжних журналістів, що відбулася вчора в Києві.

Докладніше про перебіг прес-конференції буде опубліковано в газеті.

З'ЯВИЛАСЯ НАДІЯ

Проект угоди про припинення вогню в Нагірному Карабасі парафоровано в Тегерані заступниками міністрів закордонних справ Азербайджану та Вірменії. Посередником під час переговорів виступала іранська сторона. Як заявив агентству Франс Пресс голова зовнішньополітичного відомства Ірану Велаті, домовленість стане чинною після її затвердження азербайджанським і вірменським президентами. Хоча всіх подробиць угоди не оголошено, стало відомо, що вона передбачає, зокрема, зняття блокади населених пунктів та обмін військовополоненими.

ІДЕТЬСЯ ДО ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ

Уряд Молдови закликав жителів Придністров'я підтримати законні структури влади, а придністровських гвардійців — скласти зброю до 18-ї години сьогоднішнього дня. Інакше, погортившись в урядовому ультиматумі, проти сепаратистів, які прагнуть громадянської війни, буде вжито необхідних заходів. Тим часом, за словами представника молдовського МВС, на військовій базі поблизу Тирасполя сепаратисти захопили 1300 автоматів, мільйон патронів, багато іншої зброї. Висаджено в повітря два мости через Дністер, один з них

— на автошляху Кишинів — Волгоград. Як повідомляє ІТАР—ТАРС, протягом неділі внаслідок збройних сутичок у Придністров'ї загинуло шестеро чоловік, поранено десятеро.

Щойно спеціальний кореспондент «Голосу України» Людмила Коханець повідомила в редакцію, що серед збитих та поранених є громадяни України. Її репортаж про трагічні події під Дубоссарями читайте на третій сторінці.

ЗА НАДЗВИЧАЙНИЙ СТАН

Усім силам, які підтримують реформи, слід об'єднатися перед загрозой комунізму й націоналізму, заявив у виступі на конференції суспільних сил Росії віце-президент Руцької. Водночас він закликав не допустити розвалу російської державності та вести надзвичайний економічний стан. Тільки так, на думку Руцької, можна зупинити сповзання Росії до економічного й соціального краху.

Мітинги, учасники яких вимагали відновлення Радянського Союзу, відбулися минулої неділі в Москві, Санкт-Петербурзі та деяких інших містах Росії. Їх учасники несли червоні прапори та плакати: «Наша батьківщина — СРСР», вимагали усунути Президента Єльцина.

Учасникам Міжнародної конференції з питань розвитку телекомунікацій

Щиро вітаю учасників конференції з питань розвитку телекомунікацій у державах Співдружності.

Добре відомо, що зв'язок є необхідною складовою економіки кожної держави. Ми розраховуємо, що ваш форум сприятиме виведенню телекомунікацій в Україні та інших країнах СНД на сучасний рівень,

відкриє нові перспективи міжнародного співробітництва.

Бажаю вам плідної роботи, творчих успіхів, гарних вражень від перебування на гостинній українській землі.

Л. КРАВЧУК.

м. Київ,
16 березня 1992 року.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про затвердження Положення про Комітет ветеранів війни в Афганістані та воєнних конфліктів в інших зарубіжних країнах

1. Затвердити Положення про Комітет ветеранів війни в Афганістані та воєнних конфліктів в інших зарубіжних країнах.

2. Кабінету Міністрів України у місячний строк вирішити питання про приміщення, зв'язок, фінансове, транспортне та інше забезпечення, лікувально-оздоровче обслуговування працівників Комітету ветеранів війни в Афганістані та воєнних

конфліктів в інших зарубіжних країнах.

3. Розпорядження набуває чинності з дня його підписання.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
12 березня 1992 року
№ 41

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядженням Президента
України від 12 березня 1992 року
№ 41

ПОЛОЖЕННЯ

Про Комітет ветеранів війни в Афганістані та воєнних конфліктів в інших зарубіжних країнах

1. Комітет ветеранів війни в Афганістані та воєнних конфліктів в інших зарубіжних країнах при Президентові України у співробітництві з державними органами і громадськими організаціями на основі чинного законодавства і в порядку, що визначається цим Положенням, проводить в Україні єдину державну політику щодо правового, соціального та політичного захисту ветеранів війни в Афганістані, воєнних конфліктів в інших зарубіжних країнах, членів сімей загинув, полонених і тих, що пропали безвісти, а також цивільних спеціалістів, які працювали в зарубіжних країнах впродовж воєнних конфліктів.

2. У відповідності з покладеними на нього завданнями Комітет ветеранів війни в Афганістані та воєнних конфліктів в інших зарубіжних країнах у межах своїх компетенцій:

здійснює контроль над виконанням законів, постанов Верховної Ради України та її Президії, указів та розпоряджень Президента України і рішень Кабінету Міністрів України з питань, що стосуються захисту прав ветеранів війни, членів сімей загинув, цивільних спеціалістів;

разом з Міністерством охорони здоров'я, установами Академії наук України, іншими державними органами і громадськими організаціями, благодійними фондами, окремими громадянами розробляє і організовує виконання заходів щодо психофізіологічної - реабілітації та оздоровлення ветеранів війни, членів сімей загинув, цивільних спеціалістів, їх щорічної диспансеризації, вживає заходів до створення відповідної мережі спеціалізованих медичних, санаторно-курортних і спортивно-оздоровчих закладів, центрів і установ;

розробляє і вживає заходів щодо звільнення полонених і пошуку тих, хто пропав безвісти під час воєнних конфліктів, створює та координує діяльність міжвідомчої робочої групи, встановлює необхідні зв'язки з міжнародними організаціями по правах людини;

готує та вносить пропозиції Верховній Раді України, Президентові України та Кабінету Міністрів України з питань, що належать до його компетенції;

навчає вітчизняний та зарубіжний досвід розв'язання

соціальних, правових та політичних наслідків участі у війнах та локальних конфліктах, організовує підготовку національної програми ліквідації наслідків війни в Афганістані та воєнних конфліктів в інших зарубіжних країнах для громадян України, координує зусилля державних органів і громадських організацій, благодійних фондів по її реалізації;

сприяє господарсько-економічній діяльності Української спілки ветеранів Афганістану (УСВА) та інших громадських організацій і об'єднань, створенню підприємств, що забезпечують вирішення соціальних питань ветеранів війни, членів сімей загинув, цивільних спеціалістів;

акумулює на своїх рахунках, залучає кошти, в тому числі добровільні внески і пожертвування підприємств, організацій, установ, громадських об'єднань, окремих громадян, зарубіжних організацій та приватних осіб, для створення фондів соціального та інвестиційного призначення;

здійснює за дорученням Президента України та з власної ініціативи розробляє проекти законів, указів, постанов Президента України, рішень уряду України, бере участь у підготовці таких проектів разом з іншими державними органами, громадськими об'єднаннями;

через засоби масової інформації сповіщає громадськість про свою діяльність.

3. Комітет ветеранів війни в Афганістані та воєнних конфліктів в інших зарубіжних країнах має право:

контролювати виконання міністерствами і відомствами України, державними органами, підприємствами, установами та громадськими організаціями законодавства з питань правового, соціального та політичного захисту прав ветеранів війни, членів сімей загинув, цивільних спеціалістів; залучати відповідних працівників міністерств і відомств, органів місцевої влади, вчених, висококваліфікованих фахівців для підготовки питань, що входять до його компетенції, а при необхідності — утворювати тимчасові і постійні наукові колективи для вивчення проблем, пов'язаних з цими питаннями;

порушувати перед державними органами і громадськими організаціями,

службовими особами питання про надання необхідних документів для ознайомлення, одержувати безкоштовно від Міністерства статистики України, інших міністерств і відомств статистичні, аналітичні матеріали, необхідні для виконання передбачених цим Положенням завдань;

заслуховувати керівників міністерств і відомств, інших службових осіб з питань, віднесених до його компетенції;

розглядати пропозиції, заяви, скарги громадян з питань, вирішення яких цим Положенням віднесено до його компетенції;

скликати конференції, семінари та наради, організовувати інші масові заходи з питань, віднесених до його компетенції;

вступати в безпосередні контакти з відповідними організаціями інших країн, укладати з ними двосторонні та багатосторонні договори (угоди).

4. При виконанні покладених на нього функцій, Комітет взаємодіє з іншими органами державного управління, місцевого самоврядування України, Українською спілкою ветеранів Афганістану, органами місцевої влади, представниками в областях, містах Києві і Севастополі.

5. Постанови та інструкції Комітету з питань, віднесених до його компетенції, приймаються з урахуванням пропозицій міністерств і відомств, керівництва Української спілки ветеранів Афганістану, органів місцевої влади і обома органами влади і управління України, підприємствами, установами й організаціями, незалежно від форм власності та відомчої підпорядкованості, а також підпорядкованими Комітету установами й організаціями.

6. Робота Комітету організується на основі поєднаності компетенцій та єдиної належності в обговоренні та вирішенні питань, конкретної відповідальності службових осіб за стан справ на доручений ділянку роботи; виконання визначених завдань.

7. Очолює Комітет ветеранів війни в Афганістані та воєнних конфліктів в інших зарубіжних країнах голова його за поданням Української спілки ветеранів Афганістану призначає Президент України. Голова Комітету має заступників.

На голову Комітету ветеранів війни в Афганістані

та воєнних конфліктів в інших зарубіжних країнах покладені:

персональна відповідальність за виконання визначених Комітету завдань і функцій та звіт перед Президентом України про роботу;

затвердження штатного розпису працівників центрального апарату та представників Комітету на місцях і кошторису витрат у межах асигнувань, встановлених Президентом України;

визначення кола обов'язків і відповідальності заступників голови та керівників структурних підрозділів Комітету;

організація виконання законів, інших актів Верховної Ради України, її Президії, указів Президента України, постанов і розпоряджень Кабінету Міністрів України з питань, віднесених до компетенції Комітету.

8. При Комітеті ветеранів війни в Афганістані та воєнних конфліктів в інших зарубіжних країнах утворюється координаційна рада у складі голови Комітету (голова координаційної ради), заступників голови Комітету та Української спілки ветеранів Афганістану, за посадою, інших відповідальних працівників. До її складу входять перші заступники міністрів: економіки, оборони, закордонних справ, охорони здоров'я, соціального забезпечення, праці, молоді і спорту, культури. В роботі Ради можуть брати участь також керівники інших органів державного управління, представники громадських організацій і благодійних фондів.

Рада на своїх засіданнях розглядає питання, пов'язані з виконанням головних завдань Комітету по захисту прав ветеранів війни, членів сімей загинув, цивільних спеціалістів, інші важливі питання, віднесені до компетенції Комітету.

9. Комітет ветеранів війни в Афганістані та воєнних конфліктів в інших зарубіжних країнах утримується за рахунок коштів державного бюджету. Підпорядковані йому представники на місцях за окремою угодою можуть утримуватися за рахунок Української спілки ветеранів Афганістану.

10. Комітет ветеранів війни в Афганістані та воєнних конфліктів в інших зарубіжних країнах є юридичною особою, має власні рахунки в установах банків, печатку.

ДІЙШЛИ ЗГОДИ

Як відомо, 13 лютого цього року з трибуни сесії Верховної Ради України виступив представник регіональної координаційної ради автомобілістів Олександр Іванович Шапошинов і виклав ситуацію, що склалася на транспорті республіки. Він звернувся до Голови Верховної Ради вимоги автомобілістів щодо поліпшення матеріально-технічного постачання підприємств, соціально- побутових умов для працівників галузі.

А 14 березня у першого заступника Голови Верховної Ради України Василя Васильовича Дурдинця відбулася робоча нарада за участю представників координаційної ради автомобілістів та народних депутатів, представників уряду. Міністр промисловості і транспорту Віктор Дмитрович Гладуш поінформував про хід вирішення порушених автомобілістами питань.

Так, наприклад, з 1 березня 1992 року автомобілістам надано право здійснювати розрахунки за перевезення вантажів за автоперевезенням згідно тарифів, що визначається за домоделлю стріч; збільшені тарифи на перевезення пасажирів автомобільним транспортом у приміських сполученнях. З боку Міністерства протягом 1992 року буде виділено 3,5 млрд. крб. на компенсацію збитків автопідприємств, що здійснюють перевезення пасажирів автобусами в містах.

В той же час було відзначено, що такі питання, як забезпечення запасними частинами для автобусів «Ікарус», пально-мастилинними матеріалами, що стягнули непомірних цін, привезення податкової політики у відповідність з економічними можливостями автопідприємств, підвищення заробітної плати, ще не вирішені.

У ході розмови сторони дійшли висновку про необхідність створення узгодженої комісії з представників Верховної Ради, уряду та координаційного комітету автомобілістів, яка має на меті розробити конкретні заходи по виведенню галузі з кризової ситуації.

Перше засідання цієї комісії буде проведено 17 березня у Києві.

РОЗШИРЮЮТЬСЯ ОБІГ КУПОНІВ

(Продовження.
Початок на 1-й стор.)

заводи, хутросировани в організації УТМР купони виплачуються на повну вартість заданої продукції.

Матері, яка знаходиться у безоплатній відпустці по догляд за дитиною до 6 років, а також хороше дитинно старшого віку, щомісячно обмінюється 450 карбованців на купони за місцем роботи. Продаж золотих каблучок для молододів, які вступають до шлюбу вперше, здійснюється за карбованці за чеками та дорученнями банків або за купонами. Підприємствам і організаціям дозволено виплачувати за бажанням працівників частину добоїв на відраження купонами.

У повному обсязі купонами виплачуються також матеріальна допомога, яка надається органами соціального захисту та засади забезпечення, а також профспівомовні комітетами та фондами.

Прес-служба
Прем'єр-міністра України.

ЗАЯВА керівників Верховних Рад держав СНД

МОСКВА. (ІТАР — ТАРС). Тут розповсюджено текст Заяви керівників Верховних Рад (парламентів) держав — учасниць СНД. У ній говориться:

«Керівники Верховних Рад Співдружності Незалежних Держав заявляють про своє неприйняття будь-яких форм відношення колишнього Союзу РСР, його владних структур і розкладають заклик провести «надзвичайний з'їзд» колишніх народних депутатів СРСР не інакше, як замах на суверенітет своїх держав, втручання в їхні внутрішні справи, що особливо неприпустимо в умовах визнання країн СНД світовим співтовариством.

При підписанні Угоди про створення Співдружності Незалежних Держав Високи Договірні Сторони констатували, що Союз РСР як суб'єкт міжнародного права й геополітична реальність припиняє своє існування. Це підтвер-

дила й Алма-Атинська Декларація держав — учасниць СНД від 21 грудня 1991 року.

Верховні Ради Незалежних Держав денонсували Договір про створення СРСР від 30 грудня 1922 року, прийняли рішення про відкликання своїх депутатських груп з Верховної Ради колишнього Союзу РСР, про припинення повноважень його депутатського корпусу.

Заклик ініціативної групи колишніх народних депутатів СРСР про скликання «шостою з'їзду» викликає подив, оскільки відсутня правова база для проведення такого роду «з'їзду», а дії колишніх депутатів СРСР мають протиправний характер.

Голови Верховних Рад (парламентів) держав — учасниць СНД звертаються до глав держав Співдружності з проханням ужити заходів, котрі перешкодили б реанімації природно відмерлих органів колишнього СРСР».

Заяву підписали Голови Верховних Рад:

Російської Федерації
Р. І. ХАСБУЛАТОВ,

Республіки Вірменії
Б. Г. АРАКЦІАН,

Республіки Казахстан
С. А. АБДІЛДІН,

Республіки Киргизстан
М. Ш. ШЕРІМКУЛОВ,

Голова Парламенту Республіки Молдова
А. К. МОШАНУ,

Республіки Таджикистан
С. К. КЕНДЖАЕВ,

Республіки Туркменистан
С. Н. МУРАДОВ,

Республіки Узбекистан
Ш. М. ЮЛДАШЕВ,

України
І. С. ПЛЮЩ,

Республіки Білорусь
С. С. ШУШКЕВИЧ.

Парламентська хроніка

ПЕРЕД ЗАКРИТИМ ЗАСІДАННЯМ

Денне засідання 13 березня

Після завершення обговорення проекту ЗАКОНУ «ПРО ОРЕНДУ МАЙНА ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ І ОРГАНІЗАЦІЙ», розпочатого на ранковому засіданні, депутати схвалили його в першому читанні й доручили Комісії Верховної Ради з питань економічної реформи і управління народним господарством, з питань розвитку базових галузей народного господарства та Кабінету Міністрів доопрацювати цей проект.

Потім були прийняті постанови «Про порядок введення в дію Закону України про іноземні інвестиції» і «Про внесення змін і доповнень до законодавчих актів у зв'язку з введенням в дію Закону «Про селянське фермерське господарство», і депутати перейшли до розгляду законопроекту «Про Службу національної безпеки України» в другому читанні. Його відстоював голова підкомісії з питань оборони і державної безпеки В. Слободенко.

Він одразу попередив, що його Комісія разом з Комісією зі створення Служби національної безпеки дійшли висновку про недоцільність негайного відокремлення урядового зв'язку від СНБ. Він, це не переконало депутата І. Заяця, який навів

приклад з КДБ, що під час путчу заблокував урядовий зв'язок, і нагадав про рішення Президії Верховної Ради України вивести урядовий зв'язок з-під контролю КДБ. Однак, за словами В. Слободенка, зробити це сьогодні технічно неможливо, так само, як і відокремити розвідку в окремий орган. На цьому наполягав депутат Гусев, оскільки, на його думку, концентрація секретної влади в одних руках — то ознака тоталітарної держави.

Ю. Костенко, посилюючись на щойно розроблену концепцію національної безпеки, запропонував із назви СНБ видалити слово «національній», оскільки вона є лише елементом у системі державної безпеки. А депутат О. Мороз (м. Миколаїв) звернув увагу на те, що се-

туристичний автобус турецької фірми «Есперанто-турист» здійснював рейс за маршрутом Харків — Стамбул — Харків. Вдень 14 березня автобус, яким керували водії Туреччини, перетнув українсько-молдовський кордон і рухався по трасі Дубоссари — Рибниця. 32 харківських туристів намагалися скоротати час розмовою та дрімотною. Навколо все було спокійно. Попереду горіла КамАЗ — «подумали, що то аварія... І раптом автобус різко зупинився. Пасажири не встигли зрозуміти, що сталося, як з правого боку відкрили вогонь з автоматичної зброї. Слава Богу, в розпорядженні турецької фірми — тоєстосін «Мерседес», але автобус став би сапівною туною.

Водій хотів розвернути «Мерседес», але автобус не рухався. Хтось діждався через вікно білий прапор — футболку, але, очевидно, нападники, крім усього, були дальтоніками. Реакція — як на червоний прапор. Стрілянина не припинялася.

Коли постріли трохи вщухли, водій побігли з частинкою пасажирів на ліній бік від траси. Інші застрягли в автобусі. Розповідав депутат Харківської міськради Володимир Калашников, який також був учасником цієї трагічної туристичної поїздки:

— Основна частина пасажирів, 20 осіб, співробітники харківського науково-дослідного інституту, який займається проблемами геологічної розвідки. Коли розпочалася паніка, язва «командування» на себе. Люди почали вибігати з автобуса. Побачив чоловіка на землі. Під ним — калюжа крові. Це був Михайло Заїрський, 1950 року народження. Ми вчотирьох внесли його в автобус. Дружина-лікар подивилася й каже: «Мертвий». І тут знову вдарили вогонь. Ми побігли в поєсаду. Ще одна вбита — 24-річна Ірина Єрмакова — залишилася в салоні.

Почало смеркатися. Пробіралися полями, боялися йти на вогонь — не знали, хто там. Чули стрілянину, бачили ракети. Нам пощастило, зустріли одного місцевого жителя. Спасибі, цей чоловік вивіз нас безпечно місце. Серед нас було двоє поранених, багатьо одержали травми. Зрозуміло, всі були в шоковому стані.

Трагедія сталася біля села Рогі Дубоссарського району. Зїзди до Рибниці 40 кілометрів. Звісно, з пораненими добиратися було важко. Тому за селом Зояни різниці зупинити приватну «Волгу». Вакжопораненому Сайлану Олійникову доставили в лікарню. А решті місцеве влад допомогло доїхати до Дубоссар.

Вранці 15 березня Володимир Калашников зазався з народним депутатом України Бандуркою, повідомив про трагедію. Потерпілі також відправили факсogramу на ім'я Голови Верховної Ради І. Плюща. Володимир Михайлович розмовляв з депутатом Верховної Ради Молдови, полковником міліції Архипом, проінформував про злочин і просив вжити заходів до його викриття. Проте слідчу групу з Рибниці, серед яких були і представники потерпілих, змопівці до місця події не допустили.

Ми неодноразово намагалися зателефонувати Президенту Молдови Мірчі Снегуру та Прем'єр-міністру Валерію Муравському. Але в Кишиневі вперто не завізували з першими особами, посилюючись на зайнятість важливими питаннями. Ми з Володимиром Михайловичем намагалися довести, що вбивство двох іноземних громадян і знищення 12 (місце перебування групи, яка пішла з водіями, досі невідомо), також належить до важливих питань. Помічники Снегура та Муравського не поїхали нашої точки зору. А віцепрем'єр Костянтин Оборок, з яким пощастило з'єднатися,

роздратовано кричав нам про придністровських екстремістів.

Коли Володимир Калашников заперечив, мовляв, стріляли змопівці (є й свідок — той же місцевий житель), віцепрем'єр перейшов у наступ: по автобусу стріляли, бо він прикривав придністровський бетевер. Однак жоден з 15 пасажирів, з якими я розмовляв, не помітив ніякого бетевера. Костянтин Оборок згодом сказав: «Могили стріляти по мирному автобусу, бо в темряві прийняли його за бойову машину». Темряви не було. Стрілянина розпочалася о 18.15, коли на вулиці ще світило. Ці контраргументи поділяли, і віцепрем'єр тоді зізнався:

— У складі загонів поліції особливого призначення є люди, яких ми не контролюємо.

Дивні слова для державної людини.

За повідомленням працівників Кам'янського райвиконкому та Рибницького міськвиконкому, пост гвардії у районі, де сталася трагедія, був розбитий змопівцями за кілька годин до появи автобуса. Від присутності «придністровських сепаратистів» залишилися лише тільки палаючі «КАМАЗи», який і бачили пасажирів. Так що ця діяльність була під контролем правого берега.

Увечері новинах 15 березня Кишинівське телебачення дуже обережно прокоментувало подію під селом Рогі: «Внаслідок перестрілки загинули іноземні громадяни. На місці знайдено гілзи від куль, яких немає на озброєнні у змопівців. Заступник генерального прокурора Молдови Дідак з'ясує обставини події».

Людиною КОХАНЕЦЬ, спеціальний кореспондент «Голосу України», Рибниця.

народних депутатів СРСР. Депутати повинні прийняти цей документ.

Однак 188 депутатів проголосували проти цієї постанови, і її не було прийнято.

А ось постанову «Про форму державних актів на право власності на землю і право постійного користування землею» прийняли без обговорення. Щоправда, перед чим уже вкотре виникло питання про присутність депутатів у залі. О 14 годінні 30 хвилин їх було 229. «Останнім часом камуть, що хтось посягає на Ради. Так чого ж тут посягати?» звернувся тоді до залу голоуючий.

Наприкінці засідання він повідомив, що 25 березня пропонується провести закриті засідання з участю Президента, на порядку денному якого звіт про діяльність Національного банку і питання вдосконалення роботи Верховної Ради.

Олександр БРЕУС, спеціальний кореспондент «Голосу України».

Що хвилює

ЩЕ ОДНА
ЗОНА?

Рано чи пізно, але таємне завжди стає явним, як би хто не хотів його приховати. У Чернігові в травні 1986 року обстежили лише 9 тисяч дітей із 65528. За розпорядженням вищих органів подальший медичний огляд прийняли — мовляв, створюється «нездорове обстановку». Як з'ясувалося, 86 відсотків прорієднованих отримали під час аварії понад 30 бер на щитовидку залозу.

Ця інформація депутатської комісії з охорони здоров'я, соціального захисту та охорони материнства й дитинства, ніби вибух, прозвучала на сесії Чернігівської міськради. Шість років замовчування невідомі статистики ще раз безжалісно відкрили по хворих дітях. Адже їх, згідно із Законом України про статус і соціальний захист громадян, які потерпіли внаслідок аварії на ЧАЕС, повинні були віднести до жертв цієї катастрофи і надати відповідні пільги. На превеликий жаль, про отримані дози (за іншими оцінками лікарів, 49—50 тисяч дітей Чернігова витримали 30-берне радіаційне навантаження), справжні причини «вухотів» хвороб у школярів чи вихованців дитсадків більшість людей і досі не знає.

Сесія міськради звернулася до Президента, Верховної Ради, Кабінету Міністрів України: надати дітям Чернігова статусу потерпілих внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Сергій ПАВЛЕНКО,
Чернівці.

Так і живемо

БАШ НА БАШ—
ВИГРАШ НАШ

«Нас врятує бартер!» — сказали в Житомирському нацбюропромисловому об'єднанні «Укрхліб» і доможилися з однією німецькою фірмою на поставку їй хліба в обмін на... хліб! Правда, «Укрхліб» постачає за кордон високоякісний сорт — «ароматичний», а отримує звідти «гіркий», зате у значно більшій кількості.

Подібним бартером зайнявся і Житомирське обласне об'єднання м'ясної промисловості, обмінюючи м'ясо на... м'ясо. Яловичиною житомирського м'ясокомбінату, яку наша торгівля бере не дуже охоче через високу ціну (100 карбованців за кілограм), зацікавила колеги з Угорщини і запропонували за 100 тонн відрізати 220 тонн обвалової (без кісток) свинини. Вони піде на виробництво варених ковбас.

Обидві бартерні операції, певне, вигідні їх учасникам. Тільки чи виграти наш покупця? Пиво питимуть не «ароматичне», а «гірке», замість дієтної різкої яловичини — импортну свинину, та й ту — у варених ковбасах.

Правда, житомирська кондафбрика через київських посередників вийшла на одну з афганських фірм, яка погодилася за 100 тонн карамелі відвезти їй на 25 тонн какао-бобів. Отже, скоро згадаємо смак шоколаду! І за цією ціною не постимся. Чи не так?

В'ячеслав
НЕЧПЮРЕНКО,
Інформація «Вісник».

Житомир.

ЗАХИСНИКИ БЕЗ ЗАХИСТУ

Проблема

Хто не знав про службу боротьби з розкраданням соціалістичної власності? Чим скінчилися її невтішні зусилля, теж відомо. Як професіонал, скажу: у нас організована злочинність виникла не на ґрунті наріжників чи розбійів, а на ґрунті економіки. Багато років підряд міліція штовхалася на боротьбу з дрібною спекуляцією. Колишні компартійні структури плідно працювали про посилення цієї боротьби і водночас стримували будь-яку ініціативу тав, де правохоронці виходили на факти організованої економічної злочинності.

Гаразд, а як нині? Давно службу переіменували на службу захисту економіки від злочинних посягань. І вона, напевно, почала займатися тим, чим і мала займатися. Хай ще не на повну потужність, але люди змогли, гадаю, переконатися: на коруптовані, мафіозні наші-рвання наступати.

Але чи знають депутати

і широкі верстви населення, що ці зусилля нині під загрозом? Як і майбутнє економічної міліції. І зовсім не тому, що соціалістична власність зникає. Не хотять зникати боси підпільного бізнесу, намагаються, навики, «відмити» свої «збереження», розв'язати собі руки. Уже за велими успішною боротьбу з організованою злочинністю видається елементарне видуження «створів» та вилучення соціальних рекетирів, а впливові тілювники залишаються ледве не потерпілими.

Переіменування служби, її ще ближче підрядкували управлінням і відділенням міліції, які, маючи клопоти по зав'язку з кримінальними злочинцями, охоче використовують «зайві» підрозділи в своїх інтересах. Іде навіть мова не про надання державного статусу економічній службі, а про повне су-

міщення її з кримінального розшуку. Більше того, останнім часом наполегливо висувається ідея зовсім скасувати економічну міліцію, оскільки, мовляв, приватизація, ринок, відкриті підприємства в своєму городі самі наведуть лади.

Але ж це зовсім не так, і виникає законне питання: кому зважає служба захисту економіки від злочинних посягань? Або й таке: хто править бад у державотворчій поліції? Бо, якщо ми зараз у сфері виробництва і бізнесу за відрізок візнаємо досліджений західний світ, то мусимо знати, що коника розвинена й цивілізована країна там обов'язково утримує економічну поліцію і фінансову охорону, надаючи їм статус державних служб. Давайте й ми подумамось: нам потрібен цивілізований ринок чи — диний, замішаний на без-законні?

Віктор МАНЖУРА,
відполковник міліції.
Дніпропетровськ.

Про що говорять

ДАВАЙТЕ ЖИТИ ДРУЖНО

У прокуратурі Києва відбулася прес-конференція прокурора міста Степана Лютюка. Чи треба говорити про актуальність такого заходу, коли столиця повиться чутками про невиласного київського м'яника-гаптинника, справу рекетера Боника, трагічну смерть народного депутата Вадима Бойка...

Однак про ці справи було сказано мало і загальною. Очевидно, розслідують вони з «іскрипком». І, судячи зі слів Степана Васильовича, де що-то доклади руки й журналісти. Він висловив незадоволення деякими їхніми публікаціями. Бо, мовляв, складаються ситу-

ації парадоксальні. Коли понад сто оперативників сиділи у за-сіданні на того ж м'яника, останній у той час міг читати про себе матеріал — з фотографією, прикметами — в одній з київських газет.

«Звідки ви черпаете інформацію?» — прямо допитується

прокурор у журналіста молодіжної газети. На що той лише посміхався. Колега ж знає своє право тримати джерело інформації у таємниці.

Щоб надалі уникнути непорозуміння, прокурор порада не шукати «некомпетентних джерел», а звертатися за інформацією безпосередньо до прокуратури.

Більше того, прокуратура планує проводити такі зустрічі з журналістами щомісячно. Що ж, як сказав добре відомий дитячий герой, «давайте жити дружно».

Ігор МУХА,
слухач підготовчого відділення КДУ.

Коротко

потечуть фунти стерлінгів.
Василь ПШИМКО.

...А це — вестери

З нагнітаннями на голови паночками перші відвідувачі влилися в ювелірний магазин райцентру Іршави. Погрозуючи продавцям газетними пістолями, місцеві гангстери розбили вітрини і пошурили весь

виставлений тут товар на суму 260 тисяч карбованців. Працівники привауку були настільки шоковані побаченням, що не встигли навіть натиснути на записувальну кнопку сигналізації. Мабути, вони неуважно дивилися західні фільми на подіумі тої тої, там ці персоналі роз-

Микола ГОРВАТ,
Закарпатська область.

У Національному банку України

НАЦІОНАЛЬНИМ БАНКОМ УКРАЇНИ 12 БЕРЕЗНЯ 1992 РОКУ
ВСТАНОВЛЮЮТЬСЯ ТАКІ КУРСИ КАРБОВАНЦІВ
ДО ІНОЗЕМНИХ ВАЛЮТ

За одиницю іноземної валюти	Офіційний	Ринковий
100 іспанських крон	1.00	154.00
1000 іспанських песет	5.55	857.00
1000 грецьких драхм	3.04	469.00
10000 італійських лір	4.67	722.00
1000 французьких франків	9.99	307.43
100 канадських доларів	48.92	7557.00
1000 ліванських фунтів	49	76.00
100 норвезьких крон	8.93	1379.00
1000 португальських ескудо	20.66	628.00
1000 сингапурських доларів	35.16	5432.00
100 доларів США	58.26	9000.00
1000 турецьких лір	10	15.00
100 фініських марок	12.83	1983.00
100 французьких франків	10.32	1594.00
100 шведських крон	9.65	1490.00
100 швейцарських франків	38.64	5969.00
1000 японських ієн	4.42	683.00
100 єно	71.65	11068.00

...і на чорному ринку

ДОЛАРОВА ВЕСНА

Нічого дивного в тому, що за минулий тиждень курс долара на чорному ринку Києва зріс не на 10—12 рублів, немає. Надворі весна. Ростуть ціни, росте трава, росте і долар.

Сьогодні тижденьки спокують долар США за 127—130, а продають за 135—140 (причому лояли що суттєвої різниці — рубль де чи нульи — немає, хоча більшість віддає перевагу рублем). Щодо курсів чорного ринку до інших валют, вони лише на 5—10 відсотків вищі за ринковий курс Національного банку України. Останній, здається, не лише послухав, але й прийняв нашу пораду щодо зміни курсів і вже три тижні їх не чіпає. Як і були, так і будуть.

За прогнозами спеціалістів, безрезультатно купити курси БКБ — це лише капітальні. Через місяць-півтора долар долатиме планку в 200 рублів. Звичайно, за умови, що мостоскопів комерційних банків не розв'яжуть, пошуку на своє об'явлення за рахунок своїх та наших торговців. Підставою передбачати відновлення цієї гри є, оскільки в столиці Росії курси БКБ децю вищі, і замість комерційних, які привозили до нас валюту, з'явилися такі, що приймають за нею до нас. Попит значно перевищує пропозицію.

Андрій БОБЧОК,
спеціальний кореспондент економічного відділу «Голосу України».

Спорт

Цей радісний парад «зірок» художньої стам міста подарувала фірма «Довір», на веселі змагання іграць «Кубок Д» нагородили розгріли між собою учених чемпіонів світу, киянки Оксана Скалдін ра Тимошенко.

Фото Олександр

Футбол. Перша

Є СЮРП

Минулої суботи стартував чемпіонат України серед команд першої ліги. І вже перший тур подарувала уболівальникам сорпиза. Команда «Галичина» (Дрогобич) і «Ворскла» (Полтава), які торік аиступили у перехідній лізі колишнього СРСР, поступилися своїм суперникам. І якщо полтавський футболіст не стримали в гостях атак нікопольського «Колоса», то «Галичина» не допомогли й рідині стіни в матчі з хмельницьким «Поділлям». Щоправда, господарі перший тайм аистопили. А от у другому подолання «крозівальні» захист «Галичини» стримали атакми. Голи в «Поділля» провели Пташник (66), Лепідус (68) та Бугай (83) — 3:0.

Варто відзначити і апевнений старт дебютанта змагань такого рівня — «Азовець» з Маріуполя та «Поліграфтехнік» з Олександрії, які записали до свого активу перші перемоги з однаковим рахунком — 3:1. Понад три з половиною тисячі глядачів оплесками привітали на стадіоні Олександрії Бурхана, який на 8 хвилин забив м'яч у ворота черкаського «Дніпра». Щоправда, через десять хвилин Матвеєв зрівняв рахунок. Та підтримувати своїх уболівальників футболісти Олександрії кинулися в атаку й «заробили» пенальті. Його на 23-й хвилині реалізував Леонів, закріпив успіх господарів.

Реклама

«ТІМ-ТРЕЙД»

— австрійський інститут менеджменту доіруну фірму на Україні. З метою дється конкурс.

Претенденти, відібрані австрійським відділенням навчання і їм буде запроваджені семінари і консультації проблем управління серед вищого управлінського комерційних і теєміст та організації.

Попередні вимоги до претендентів: кія, вища освіта, досвід роботи з леангліської або німецької мови, неметичної роботи за фактом і готовність.

Якщо Ви вирішили взяти участь у нам, чому й не вважати себе реальним в нашій фірмі. Разом з цим надішліть графію та фотографію.

Наша адреса: 253125, Київ-125, а/с

ЕЗ ЗАХИСТУ

населення, ні під за-бутне еко-І зовсім іціалістична Не хочуть підпільного ся, навіпа-І «збере-и собі ру-и успішну анцізовано-ється еле-ння «ствоя-ня соція-пильові ті-тьсь ледве

і службу, ІІ орядкували іленням мі-і клопоти рними зло-використо-дрозділи в Іде навіть дання дер-економіч-повне су-

міщення ІІ з карним розшу-ком. Більше того, останнім часом наполегливо висува-ється ідея зовсім скасувати економічну міліцію, оскільки, мовляв, приватизація, ри-нок, вільне підприємництво в своєму горді самі наведуть лад.

Але ж це зовсім не так, і виникає законне питання: ко-му заважає служба захисту економіки від злочинних по-сягань? Або й таке: хто пра-вить бал у державотворчій політиці? Бо, якщо ми зараз у сфері виробництва і бізнесу за взірць визнаємо досвід-чений західний світ, то муси-мо знати, що кожна розви-нена й цивілізована країна там обов'язково утримує еко-номічну поліцію і фінансову гвардію, надаючи їм статус державних служб. Давайте й ми подумаймо: нам потріб-бен цивілізований ринок чи — дикий, замшаний на без-законні?

Віктор МАНЖУРА,
підполковник міліції.
Дніпропетровськ.

прокурор у журналіста моло-діжної газети. На що той ли-ше посміхався. Колега ж знає своє право тримати джерело інформації у таємниці.

Щоб надалі уникнути непо-розуміння, прокурор порадив не шукати «некомпетентних джерел», а звертатися за ін-формацією безпосередньо до прокуратури.

Більше того, прокуратура планує проводити такі зустрі-чі з журналістами щомісячно. Що ж, як сказав добре відо-мий дитячий герой, «...давайте жити дружно».

Ігор МУХА,
слухач підготовчого від-ділення КДУ.

виставлений тут товар на суму 260 тисяч карбованців. Пра-цівники прилавку були настіль-ки шоковані побаченням, що не встигли навіть натиснути на замасковану кнопку сигналіза-ції. Мабуть, вони не уважно ди-вилися західні фільми на подіб-ну тему: там дії персоналу роз-писані у деталях

Микола ГОРВАТ,
Закарпатська область.

У Національному банку України

ІНІ 12 БЕРЕЗНЯ 1992 РОКУ КУРСИ КАРБОВАНЦІВ ІХ ВАЛЮТ

100 ісландських крон	1.00	154.00
1000 іспанських песет	5.55	857.00
1000 грецьких драхм	3.04	469.00
10000 італійських лір	4.67	722.00
1 кувейтський динар	1.99	307.43
100 канадських доларів	48.92	7557.00
1000 ліванських фунтів	.49	76.00
100 норвезьких крон	8.93	1379.00
1000 португальських ескудо	4.06	628.00
100 сингапурських доларів	35.16	5432.00
100 доларів США	58.26	9000.00
100 турецьких лір	.10	15.00
100 фінських марок	12.83	1983.00
100 французьких франків	10.32	1594.00
100 шведських крон	9.65	1490.00
100 швейцарських франків	38.64	5969.00
1000 японських ієн	4.42	683.00
100 єні	71.65	11068.00

А ВЕСНА

За прогнозами спеціалістів, безрезне зро-стання курсів БКВ — це лише квіточка. Че-рез місяць-півтора долар долатиме планку в 200 рублів. Звичайно, за умови, що московсь-кі комерційні банки не розпочнуть нову гру на своє збагачення за рахунок своїх та наших туристів. Підстави передбачати відновлення цієї гри є, оскільки в столиці Росії курси БКВ децю вищі і, замість комівожерів, які приво-дили до нас валюту, з'явилися такі, що приїз-джають за нею до нас. Попит значно переви-щує пропозицію.

Андрій БОЄЧКО,
спеціальний кореспондент економічно-го відділу «Голосу України».

Спорт

Цей радісний парад «зіркою» художньої гімнастики киянам і го-стям міста подарувала фірма «Довіра», яка вперше організува-па всесвітні змагання іграцій «Кубок Дерюгіної». Всі найвищі нагороди розіграли між собою учениці Альбіни Миколаївни, чемпіонки світу, киянки Оксана Скалдінна (ліворуч) та Олександ-ра Тимошенко.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Футбол. Перша ліга

Є СЮРПРИЗИ

Минулої суботи стартував чемпіонат України серед команд першої ліги. І вже пер-ший тур подарував уболіваль-никам сюрприз. Команди «Гали-чина» (Дрогобич) і «Ворскла» (Полтава), які торік виступали у перехідній лізі колишнього СРСР, поступилися своїм супер-никам. І якщо полтавські фут-болісти не стримали в гостях атак нікопольського «Колоса», то «Галичина» не допомогли й рідні стіни в матчі з хмельни-цьким «Поділлям». Щоправда, господарі перший тайм ви-стояли. А от у другому подо-ляти «розіграли» захист «Гали-чини» стрімкими атаками. Голи в «Поділля» провели Пташник (66), Лапідус (68) та Бугай (83) — 3:0.

Варто відзначити і впевнений старт дебютантів змагань такого рівня — «Азовець» з Маріуполя та «Поліграфтехні-ку» з Олександрії, які записа-ли до свого активу перші пере-моги з однаковим рахунком — 3:1. Понад три з половиною тисячі глядачів оплесками при-вітали на стадіоні Олександрії Бурхана, який на 8 хвилині за-бив м'яч у ворота черкаського «Дніпра». Щоправда, через де-сять хвилин Матвеєв зрівняв рахунок. Та підтримувані свої-ми уболівальниками футболі-сти Олександрії кинулися в ата-ку й «заробили» пенальті. Йо-го на 23-й хвилині реалізував Леонов, закріпив успіх госпо-

дарів — 37-й хвилині Лукач.

А Маріуполь нові події розгорнулися в другому тай-мі, коли футболісти «Шахтаря» з Павлограда спробували віді-грати м'яч, який Павлов провів на хвилині. Одарі від-повіді справжній турмом. І спочатку Соломашенко з пе-нальті подвоїв рахунок (56), а потім той же Павлов (60) за-бив третій м'яч. Гол престижу павлоградців провели на 70-й хвилині. Зробив це Трубников.

Напружено проходив матч у Мукачевому, де зустрілися торішні лідери другої україн-ської зони: місцевий «Прила-дист» і рівненський «Верес». На радість п'яти тисяч глядачів гол, який забив на 74-й хвили-ні Деркач, приніс перемогу господарям — 1:0.

Ось результати інших мат-чів: «Колос» (Нікополь) — «Ворскла» (Полтава) — 3:0; «Полтава» (Херсон) — «Хімік» (Сверськодонецьк) — 1:0; «За-карпаття» (Ужгород) — «Рось» (Біла Церква) — 2:0; «Чайка» (Севастополь) — «Десна» (Чер-нігів) — 1:0; «Чорноморець»-II (Одеса) — «Шахтар»-II (До-нецьк) — 1:1; «Сталь» (Ал-чевськ) — «Автомобіліст» (Су-ми) — 3:0. Ще три гри пере-несено на 23 березня через участь окремих клубів у роз-іграші Кубка України.

Сьогодні матчі другого ту-ру.

Сергій ЯРОСЛАВОВ.

Реклама

«ТІМ-ТРЕЙНІНГ»

— австрійський інститут менеджменту має намір заснувати дочірню фірму на Україні. З метою добору кадрів оголошу-ється конкурс.

Претенденти, відібрані австрійськими фахівцями, пройдуть відповідне навчання і їм буде запропоновано таку роботу: проведення семінарів і консультацій з питань маркетингу, проблем управління серед вищого управлінського персона-лу, співробітників комерційних і технічних служб підпри-ємств та організацій.

Попередні вимоги до претендента: вік — від 30 до 45 ро-ків, вища освіта, досвід роботи з людьми, бажане знання англійської або німецької мов, не менше ніж 5 років прак-тичної роботи за фахом і готовність до відряджень.

Якщо Ви вирішили взяти участь у конкурсі, то напишіть нам, чому Ви вважаєте себе реальним кандидатом на роботу в нашій фірмі. Разом з цим надішліть нам детальну автобіо-графію та фотокартку.

Наша адреса: 253125, Київ-125, а/с 122, «Тім-трейнінг».

Експрес-новини

У Брюсселі міністри фінан-сів ЄС почали обговорення питань продовольчих кредитів для СНД на суму півтора мі-льярда доларів. Торік ці кре-дити було ухвалено, проте їх надання відклали, оскільки ко-лишні республіки СРСР не ви-конали визначених умов. Во-ни передбачають, що кожна з них візьме на себе повну відповідальність за власну ча-стку продовольчих кредитів і зовнішнього боргу колишнього СРСР. Виконавча комісія ЄС планує надати 610 мільйонів доларів Росії і по 180 мільйо-нів Україні, Білорусі й Узбе-кстану. Решта членів СНД одержать кредити на менші суми.

Перша група офіцерів об'єд-наних збройних сил ООН від-була з Белграда до Хорватії з метою дослідити райони розгортання миротворчих сил. Їх командуючий генерал Ном-біар заявив, що офіцери вико-нають свій обов'язок, незва-жаючи на бої в окремих ра-йонах Хорватії.

Помічник держсекретаря США Соломон зустрівся в Сеулі з південнокорейськими керівниками. Власти країни по-інформували Соломона про підсумки їх переговорів з представниками КНДР щодо проведення взаємних інспекцій ядерних об'єктів. Очікується, що найближчим часом Пхеньян вироблятиме ядерну зброю.

Міністр фінансів Польщі Лю-товський почав дводенні пе-реговори з офіційними пред-ставниками Міжнародного ва-лютного фонду (МВФ) та Все-світнього банку реконструкції і розвитку (ВБРР) у Вашинг-тоні. Раніше польський міністр заявив, що очікує діяти згоди з МВФ щодо допомоги у здій-сненні урядової та економіч-ної програми Польщі. Він та-кож закликав ВБРР до фінансу-вання подальших економічних реформ і попросив міністра фінансів США Брейді подати Польщі технічну допомогу.

Федеральне агентство з економічної конкуренції Чехо-Словаччини ухвалило договір між автомобільною компанією «Шкода» і німецькою фірмою «Фольксваген». Згідно з дого-вором німецький партнер ві-зьме на себе 31 відсоток ка-піталу чехо-словацької компа-нії. У 1995 році частка «Фольк-свагена» збільшиться до 70 відсотків. До 2000 року він вкладе в «Шкоду» 9,5 мільяр-да марок.

Заступник постійного пред-ставника Чилі в ООН зустрівся із співробітниками МЗС Росії та Німеччини з метою обгово-рити подальшу долю колиш-нього керівника НДР Хонекке-ра.

У Вашингтоні відбулася зу-стріч міністра оборони США Чейні з його ізраїльським ко-легою. Тим часом Тель-Авів заперечив факт таємної пере-дачі військової технології кра-їнам третього світу, що в ньо-му звинувачують Ізраїль. Аме-риканські розвідувальні аген-ства зібрали достатньо доказів того, що Ізраїль продає або поділяв американською ра-кетною технологією з Китаєм, Таїландом, ПАР та іншими кра-їнами.

Спеціальний уповноважений ООН Саван зустрівся в Ка-булі з Президентом Афгані-стану Наджібуллою. Мета пере-говорів — обговорити план ООН щодо припинення грама-дянської війни в країні і фор-мування тимчасового уряду, який діяв би до проведення загальних виборів.

СПОДІВАЄМ

— Пане голову, чи вироб-лено нині якусь модель про-живання національних мен-шин у Польщі?

— Хочу одразу сказати, що після репресивної полі-тики минулих десятиріч ук-раїнська громада відчула но-ві часи. Адже комуністичний механізм розв'язання проб-леми національних меншин ді-йшов до абсурду. Згадати хоча б 1947 рік, коли україн-ців було розкидано по всій Польщі.

З появою уряду, сформо-ваного «Солідарністю», ми побачили новий підхід дер-жавних органів до потреб національних меншин. Ство-рено міжвідомчу комісію уряду та комісію парламенту для вирішення усіх проблем. Цей процес є непростим в ко-жному посттоталітарному су-спільстві. Адже нині біль-шості корінного населення треба усвідомити, що поряд живуть люди інших націона-льностей, котрі чекають роз-уміння їхніх потреб.

— Довгий час Польща «переживала» так званий український синдром, не-

Дера-ність? визна-ликою сприя-країні? громад-вом на-них пр-ся жи-ляків жаві? під ча-понде-раїни? Об'єдн-у Пол-том.

малою м-комуніст-— Та-сформов-ми подія-питання

Власкор

Вільнюс

ПРОЩАВАЙ, СЕРПАСТИЙ-МОЛОТКАСТИЙ

Як повідомив директор кон-сульського департаменту мі-ністерства закордонних справ Л. Кучінскас, паспорт Литов-ської Республіки вже надруко-вані. Видачу паспортів литов-ським громадянам передбача-ється розпочати в другій поло-вині березня.

Тим, хто отримає паспорт Литовської Республіки і захоче виїхати до Великобританії на строк до шести місяців, віза не буде потрібна. Не доведеть-ся їм просити візи й на в'їзд до Сингапуру. Цікаво, що пра-вом на безвізовий в'їзд до цієї країни раніше користува-лися лише громадяни США.

Міністерство закордонних справ Литви надіється в май-бутньому досягти домовле-ності з цього питання і зі Скандинавськими державами.

«ТОШІБА» — П

Японська фірма «Тошіба» — давній і надійний партнер АТ «Концерн-Електрон». З допомогою цієї фірми завод було оснащено сучасним об-ладнанням, налагоджено випуск телевізорів за замкнутим тех-нологічним циклом.

І ось ще один крок по шля-ху співробітництва. Акціонер-не товариство «Концерн-Елек-трон» підписало з торговою фірмою «Міцуї», що входить в корпорацию «Тошіба», дов-гостроковий контракт, який закріплює за «Електроном»

А поки ш-ції, ФРН-країні мо-нюсі.

Ми

Мінськ

Сво

Респуб

мисловик

рік до 3

фти. Де

жують, ш

цією ко

Проте, я

Білорусь

зко дво

ведеться

як і рані

начав, щ

реалізації

ти подор

гія, а й

німум у

Б

Бізнес

ексклюзив

не обсяг

цієї фір

СНД і ф

передбач

«електро

гових це

ктів по о

кої техні

Підпис

про орг

рез тор

Ш

У ДИТЯЧОМУ ФОНДІ

Відбулася зустріч з пред-ставниками фірми «Бюфур Іп-сен», однієї з найбільших ме-дицинських фірм Франції. Як члени організації «Аптека без кор-донів» вони цікавилися сімей-ними дитячими будинками на Україні. Їх у нас налічується 70, де утримується понад 900 ді-тей. Пообіцяли зробити аптеч-ки для дитячих будинків.

Делега

Обговор

подальш

Розгляда

треб у

ни.

Прези

Чартер»

Експрес-новини

У Брюсселі міністри фінансів ЄС почали обговорення питань продовольчих кредитів для СНД на суму півтора мільярда доларів. Торік ці кредити було ухвалено, проте їх надання вікіпалі, оскільки колишні республіки СРСР не виконали визначених умов. Вони передбачають, що кожна з них візьме на себе повну відповідальність за власну частку продовольчих кредитів і зовнішнього боргу колишнього СРСР. Виконавча комісія ЄС планує надати 610 мільйонів доларів Росії, 180 мільйонів Україні, Білорусії й Узбекистану. Решта членів СНД одержать кредити на менші суми.

Перша група офіцерів об'єднаних збройних сил ООН відбула з Бєлград до Хорватії з метою дослідити райони розгортання митоворочних сил. Їх командувачем генерал Номбіа заявив, що офіцери виконать свій обов'язок, незважаючи на бої в окремих районах Хорватії.

Помічник держсекретаря США Соломон зустрівся в Сєуді з палестинськими керівниками. Власні країни поінформували Соломона про підсумки їх переговорів з представниками КНДР щодо проведення взаємних інспекцій ядерних об'єктів. Очікується, що найближчим часом Пхеньян вироблятиме ядерну зброю.

Міністр фінансів Польщі Лютковський почав дводенні переговори з офіційними представниками Міжнародного валютного фонду (МВФ) та Всесвітнього банку реконструкції і розвитку (БВРР) у Вашингтоні. Раніше польський міністр заявив, що очікує дити згоди з МВФ щодо допомоги у здійсненні урядової та економічної програми Польщі. Він також закликав БВРР до фінансування подальших економічних реформ і попросив міністра фінансів США Брейді подати Польщі технічну допомогу.

Федеральне агентство з економічної конкуренції Чехословаччини ухвалило дозвіл між автомобільною компанією «Шкода» і німецькою фірмою «Фольксваген». Згідно з договором німецький партнер візьме на себе 31 відсоток капіталу чехо-словацької компанії. У 1995 році частка «Фольксвагена» збільшиться до 70 відсотків. До 2000 року він вкладе в «Шкоду» 9,5 мільярда марок.

Заступник постійного представника Чилі в ООН зустрівся із співробітниками МЗС Росії та Німеччини з метою обговорити подальшу долю колишнього керівника НДР Хонеккера.

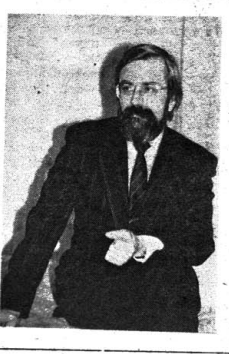
У Вашингтоні відбулася зустріч міністра оборони США Чейні з його ізраїльським колегою. Тим часом Тель-Авів заперечує часті теймні передачі військової технології країнам третього світу, що в ньому звинувачує Ізраїль. Американські розвідувальні агентства збирали достатньо доказів того, що Ізраїль продає або поділяє американську ракетну технологію з Китаєм, Таїландом, ПАР та іншими країнами.

Спеціальний уповноважений ООН Сєван зустрівся в Кабулі з Президентом Афганістану Наджібуллою. Мета перемовин — обговорити план ООН щодо примирення громадянської війни в країні і формування тимчасового уряду, який діяв би до проведення загальних виборів.

СПОДІВАЄМОСЯ НА ВЛАСНІ СИЛИ

Актуальне інтерв'ю

Державну незалежність України першою визнала Польща. Великою мірою цьому сприяла діяльність в країні української громади. Як з проявом новітніх суспільних процесів змінюється життя наших земляків в сусідній державі? Про це йшлося під час зустрічі кореспондента «Голосу України» з головою Об'єднання українців у Польщі Юрієм Рейтом.

малою мірою спричинений комуністичною пропагандою...

— Такі стереотипи були сформовані ще й історичними подіями. Але вважаю, що питання минулого — справа

істориків. Це не повинно обтяжувати відносин між Польщею та Україною. Тут треба також зазначити, що з Москви довгий час давали вказівки, як треба будувати

наші взаємини. Що стосується української громади, то вона була замкнена в своєму колі. Ми багато років не мали ні вістки, ні підтримки з батьківщини. Нині, щоб заповнити інформаційний вакуум, виняла необхідність створення Українського культурно-інформаційного центру. Нещодавно у Києві Конгресі українців, що європейським форумом світової української діаспори. Тобто все, про що ми мріяли десятиліттями, починає реалізовуватися.

— Відомо, що польський уряд майже припинив фінансування національних товариств. Яким чином думаєте виходити з скрути?

Справді, становище поки що невтішне. Доведеться покладатися на власні сили і вчитися жити самостійно. Більше зробили перші кроки: то рік третини бюджету ми фінансували самостійно.

— Бажаю успіху і дякую за розмову.

Інтерв'ю провів Тарас ПЕТРОВ.

Власкоро повідомляють

Вільнюс

ПРОЩАВАЙ, СЕРПАТИЙ. МОЛОТКАСТИЙ

Як повідомив директор консульського департаменту міністерства закордонних справ Л. Кучінскіс, паспорти Литовської Республіки вже надруковані. Видати паспорти литовським громадянам передбачається розпочати в другій половині березня.

Тим, хто отримав паспорт Литовської Республіки і захоче вийти до Великобританії на строк до шести місяців, віза не буде потрібна. Не доведеться їм просити візи й на «в'їзд до Сінгапуру. Цікаво, що правом на безвізовий «в'їзд до цієї країни раніше користувалися лише громадяни США.

Міністерство закордонних справ Литви надіється в майбутньому досягти домовленості з цього питання і зі Скандинавськими державами.

А поки що візи до США, Швеції, ФРН, Франції та інших країн можна одержати у Вільнюсі.

Микола СТАНОВИЧ.

Мінськ

СВОЄ НАФТИ МАЛУВАТО

Республіці Білорусь для промислових потреб необхідно на рік до 30 мільйонів тонн нафти. Деякі оптимісти стверджують, що республіка могла б забезпечувати себе самою цією корисною копальню. Проте, як нині стало відомо, Білорусь добуває всього близько двох мільйонів тонн. Доведеться закуповувати нафту, як і раніше, в Росії. А це означає, що з урахуванням лібералізації ціни на нафтопродукти подорожчає не тільки енергія, а й продовольство як мінімум у півтора — два рази.

Віктор ХОРОШКО.

Алма-Ата

СВІЧНИКИ МУЗЕЮ АХМАДА ЯСАВІ

повернутися невдовзі з Ермітажу до Алма-Ати і займуть своє місце в Казахському музеї золота і дорогоцінних матеріалів, який відкрив свої двері наприкінці цього року.

Підписана в Мінську главами незалежних держав угода про повернення культурних цінностей їхнім справжнім власникам створила необхідні передумови для початку такого процесу.

Усього в музеї буде зібрано 1900 предметів, серед яких знахідки Чингісханського скавбу, особисті речі хана Аблая, золоті речі з горючих дієтичарсарай. А відкриває експозицію знаменита «Золота людина» з IV століття до нашої ери.

Тетяна КОСТІНА.

«ТОШІБА» — ПАРТНЕР НАДІЙНИЙ

Бізнес-контакт

ексклюзивне право на сервісне обслуговування виробів цієї фірми на всій території СНД і Прибалтики. Контакт передбачає відкриття на базі «електронічних» техно-торгових центрів 10 сервісних пунктів по обслуговуванню японської техніки.

Підписано також контракти про організацію продажу (через торговельну мережу) не-

шким Акціонерним товариством виробів корпорації «Тошіба» — телевізори, відеомагнітофони, товари широкого асортименту. Поки що — за валюту.

Досягнуто також домовленості про організацію спільного українсько-японського виробництва радіо і телевізійної апаратури.

Андрій БУЛАТ, прес-аташе прес-центру АТ «Концерн-Електрон», Львів.

Що нового?

У ДИТЯЧОМУ ФОНДІ УКРАЇНИ:

Відбулася зустріч з представниками фірми «Бюфур Інсен», однієї з найбільш медичних фірм Франції. Як члени організації «Аптека без кордонів» вони цікавилися сімейними дитячими будинками на Україні. Іх у нас налічується 70, де утримується понад 900 дітей. Послובці зробили етюдні для дитячих будинків.

Делегация відідала ЮНІСЕФ. Обговорювалися пропозиції з подальшого співробітництва. Розглядалися питання щодо потреб у допомозі дітям України.

Президент фірми «Сенатор Чартер» запропонував у квіт-

ні організувати дитячий парад піснi. Прибуток передбачається передати дітям-сиротам.

Нещодавно з міста Грانیно, що в Італії, повернулася перша група українських дітей — 100 чоловік. Іх запросила муніципалітет міста і розмістив у сім'ях. Надішлю запрошення на наступну поїздку для 100 дітей.

У парламенті світу

ДУМА

ПРО ЗЕМЛЮ

У Душанбе розпочала роботу чергова сесія Верховної Ради республіки. Основне питання — про земельну реформу. Як думають експерти, до продажу полів власникам справа не дідає, оскільки це може викликати конфлікти.

Землі для обробки в Таджикистані дуже мало (7 відсотків від усієї території), а бажаною єсею валодати надто багато (67 відсотків з 5,5 мільйона мешканців республіки живуть на селі). Вихід швидко за все буде знайдено в передачі угод на довготривалі основі фермерським господарствам й оренди колективам.

Від рішень сесії залежить, як підуть справи у провідній галузі народного господарства республіки. Теперішня ситуація в аграрному секторі характеризується як кризова — за винятком виробництва шовкових конячок, усіх позицій іде спад виробництва, включаючи збирання бавовни-сирцю.

Юрій КУШКО.

Душанбе.

ЯКБИ Я БУВ СУЛТАН

Бурхливі дискусії на сесії Верховної Ради Киргизстану, яка проходить нині, викликали питання про вилучення з Карного кодексу республіки заборон, на багатоконфлікт. Парламентарі, котрі виступали за це, аргументували свою позицію кономічними міркуваннями: в порядку для правового мусульманства. Цікаво, однак, що при цьому мало хто з прихильників легалізації багатоконфліктного мусульманства не похвалитися відданістю іншим принципам держави. Залишаючи наразі агідне положення в Карному кодексі без змін, депутати продавали обговорення інших менш актуальних питань офіційного порядку денного. А їх нараховується близько чотирьох десятків.

Богдан ДЕНИСЕНКО, Бiшкек.

Посівна-92

Вийдуть в поле сівачі?

З таким запитанням наш кореспондент звернувся до трьох керівників колективних господарств Машівського району.

Павло НЕСТЕРЦЬ, голова ради приватного агропідприємства «Україна»:

— Посівної не боїмося. Є й техніка, і насіння. Єдине, що непокоїть, — нестача бензину. Але якщо його й не буде, то працюватимемо на тракторах, а то й конях у дві-три зміни. Люди розуміють, яка ніяка ситуація в країні, і тому нікого не треба умовляти. Тим більше, що цю весну вони перше зустрічаться на своїй землі — кожен із 627 колгоспників став власником пая і дев'яти гектарів землі. Але поки що всі тримаються за колектив: тут і соціальний захист, і досвід господарювання. Масно наміри не згоріли і будівельну програму, хоча за сьогоднішньої дорожньої ціни зробити не так просто. До кінця року до всіх 800 дворів буде підведено газ і воду.

Лідія ДРОБІНА, голова правління колгоспу імені Фрунзе:

— Що найбільше непокоїть? Нестача бензину. А так і техніка вся відремонтована, і паливний матеріал є. Створили два комплексні механізовані загони по вирощуванню цукрових буряків без затрат ручної праці: один — кукурудзи, соняшнику, круп'яних. Насіння маємо якісне — еліту і першої репродукції. Засмугнали озимі, бо з 800 гектарів 500 треба пересяяти. Збільшено площі соняшнику і гречки, щоб лати сировина для колгоспного млина, крупорушки і олійної фабрики, що поробиш — треба мати продукцію для бартеру. Он і комбайн треба придбати, і кілька нових тракторів не завадило б мати. На жаль, будівництво зупиняється. Ціни на цемент, цеглу, цукор, що не підступитися. Коли це розбегатиметься? Та за таких податків чи й можливість? Якщо на початок цього року мали три мільйони карбованців на рахунок, а тепер — голі, то зрозуміло, яка нам доля вготована. Тільки кому від того радість буде?

Дмитро МИСІК, голова агропідприємства «Вільні пайовики імені Гоголя»:

— Усім, хто побачив як відійти від своєї надії, не чинили б перепони. Але бажачок не знавлялось. Чому? Та сьогодні і гуртом не прожмиєш, де вже одноосібно. Про паливо і говорити не хочу — тут усе ясно. Але біда з посівним матеріалом. Тільки насіння цукрових буряків треба чотири тони, а це 400 тисяч карбованців. Необхідно пересяяти і 400 гектарів озимих, але якісного насіння за помірних цін знайти не можемо. Важко нам усім, але селу — найтяжче. Забули всі про нас, а хто ж країну годуватиме? Сьогодні людей цікавлять плати за землю, проблеми роздержавлення, приватизації, а Верховна Рада нічого не приймає цих законів. А яка від них користь буде через місяць, коли обісміють? Знову рік чекати буде, а діла не видно.

Григорій ГРИНЬ, власний кореспондент «Голосу України», Полтавська область.

— Анатолію Яковичу, пройшов понад два місяці з того часу, як ви працюєте в умовах граничних цін. Чи вигадала щось на цьому служба побуту?

— Вплив так званої «лібералізації» цін на рівень побутового обслуговування населення — наша найбільша проблема. Адже це призвело до катастрофічного зростання цін на побутові послуги. Чи винні в цьому підприємства служби побуту? Звісно, ні. Саме вони постраждали в першу чергу, втративши замовників, для яких сьогоднішні ціни недоступні. Тож сьогодні ми не в змозі забезпечити навіть мінімальної зарплати своїм працівникам.

Але давайте поміркуємо ось над чим. Побутове обслуговування населення було і є складовою частиною соціальної сфери. Тому й ціни на послуги завжди були доступними для користування широкими верствами громадян, серед них і малозабезпечених. Такому станові речей сприяла державна політика щодо системи побутового обслуговування. А тому, враховуючи, що ціна на послуги перебуває у прямій залежності від ставок оподаткування та тарифів на тепловодопостачання, електроенергію, оренду плати та інші комунальні послуги, підприємствам побутового обслуговування надавалися деякі пільги.

Сьогодні ж служба гине в повному розумінні цього слова. І не тому, що її керівники, трудові колективи не спроможні забезпечити роботою підприємств. Віда в тому, що умови, в які вони поставлені, не дають змоги вижити. Схема тут проста: введення надзвичайно високих податків і тарифів на комунальні послуги призводить до таких же надзвичайно високих цін на послуги, які населення не спроможне витримати. Відповідно підприємства втрачають замовників. Коли ж до цього додати ще проблеми із сировиною та матеріалами, то стає зрозуміло, що служба побуту загрожую банкрутством. Складається враження, що саме на це спрямована сьогодні державна політика.

Звичайно, ми розуміємо, що потрібно покрити бюджетний дефіцит, провести соціальні реформи, але чому ж за рахунок тієї ж такої соціальної сфери? Невже Верховній Раді України та Міністерству фінансів, яке розробляє нормативи відрахувань, не ясно, що в разі відсутності замовників не буде чим сплачувати податки? За таких ціл лише небагато замовників зможе оплатити послуги. Де ж тут соціальний захист населення? Може, Міністр цього не знає? Знає, бо ми постійно звертаємося із пропозиціями, та результати, як то кажуть, катма.

— То, може, підприємствам варто зменшити ціни і за рахунок прибутку замовників збільшити обсяги послуг?

— Воно б і хотілось так зробити. Бо хіба приємно нам вислуховувати незаслужені звинувачення? Але, на жаль, зменшити ціни ми не можемо. Щоб стало зрозумілим, поясню, з чого складається ціна.

Ціни на побутові послуги є вільні і регулювані, тобто обумовлені 30-відсотковою рентабельністю, яка забезпечує не отримання надприбутку, а дещо змуги коха б звести ціни до мінімуму. Дозвіл на впровадження вільних чи регульованих цін да-

ють обліккомми або за їхнім дорученням — виконком міських Рад народних депутатів. До речі, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 5 листопада 1991 року всі підприємства служби побуту кооперативного обслуговування населення передано в комунальну власність місцевих Рад, і тепер вони несуть конкретну відповідальність за рівень обслуговування населення.

Побутові підприємства в основному працюють за регульованими цінами, які формуються, виходячи із собівартості послуг. Що включає

Службу побутового обслуговування сьогодні у кризовому стані. Яким може бути вихід із ситуації, що склалася? На це та інші запитання відповідає голова ради Укросервісу Анатолій ГІЛЬ.

Міло Ціни і попит змилили податки

в себе собівартість і що впливає на зростання цін? Основними складовими є: оплата тепловодопостачання, електроенергії, оренди виробничих приміщень та інші комунальні послуги, тарифи на які в цьому році зросли у 8—10 разів і більше, ставки оподаткування та відрахувань у соціальні фонди й зарплатна плата. До речі, в сьогоднішній ціні вона складає всього 10—15 відсотків проти 49 відсотків у минулому році.

Інша річ — бюджет. Левова частка від підвищення цін дістанеться саме йому. Ось конкретні обґрунтування. В минулому році для підприємств служби побуту було встановлено два види податків: з чистого прибутку в розмірі 12 відсотків та податку з обороту. Але тільки на послуги, які не є соціально необхідними.

Які ж податки накладено на службу побуту сьогодні? Коли в минулому році оподатковувалися лише чистий прибуток, то в цьому році уже дохід, який включає в себе і прибуток, і зарплатну плату, а тепер є і податок на додану вартість. Всіма цими факторами, скільки було нарікань від населення щодо введення так званого «президентського» податку в розмірі 5 відсотків, а тепер він уже під іншою назвою становить 22—28 відсотків. Тільки через нього з населення додатково буде стягнуто і перераховано в бюджет десь 2,3 мільярда карбованців. Плюс акційний збір і в результаті загальна сума від оподаткування складе понад 2,5 мільярда карбованців проти 16 мільйонів у минулому році.

Але це лише верхівка айсберга. Дещо меншу суму маємо направити у фонди соціального захисту. Відрахування в ці фонди значно зросли порівняно з минулим роком, що також відобразилося на ціні. І хоч нормативи відрахувань від фонду оплати праці на соціальне страхування після великої боротьби зменшилися з 61 до 37 відсотків, але ж у 1990 році вони склали лише 4,7 відсотка. Додамо сюди чорнобильський фонд та фонд зайнятості. Загальна сума цих відрахувань становитиме 3,2 мільярда карбованців, що на 1,7 мільярда більше, ніж торік.

Постійною турботою було обслуговування сільського населення. Застосовувалася і вільна, і стаціонарна форми обслуговування. Але тепер для вільної форми потрібен бензин. Ціна одного літра зросла в шість разів. А коли до цього додати витрати на утримання мережі в сільській місцевості, то ціни там потрібно встановлювати значно вищі, ніж у містах. Допустити ж цього не можна, бо сільське населення і так обійдене.

Проте й раніше витрати на обслуговування села завжди були вищими, ніж доходи. Але тоді на покриття цих збитків Міністерство побутового обслуговування щорічно виділяло дотацію з централізованих фондів Міністерства і облуполуправління в сумі 100 мільйонів карбованців. Тепер же цього немає, тому турботою про обслуговування сільського населення мають взяти на себе місцеві Ради народних депутатів.

— Виходячи з нашого обґрунтування, стан справ у службі побуту можна оцінити як кризовий. Який ви бачите вихід?

— Підприємствам служби побуту потрібна державна підтримка на всіх рівнях. Інакше їм залишається лише один вихід: закрити всю збиткову мережу, а це, в основному, лазні, пральні, сільські майстерні і приватні пункти та інші підприємства, що надають послуги. Все це може викликати небезпечні соціальні наслідки. Ось чому отримали доручення Кабінету Міністрів України розглянути листа Київського міського комітету уряду вийти на збройних сил і внести свої пропозиції щодо встановлення пільг на побутові послуги. Це не перший і, гадаю, не останній лист. Бо людям, особливо малозабезпеченим, потрібен гарантований соціальний захист, соціальні послуги, складовою частиною яких є побутові послуги. Це мають зрозуміти усі владні структури України, які виграють допущення помилки.

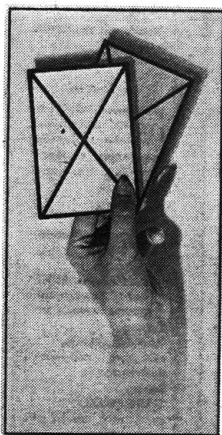
— Вирішення яких питань, на ваш погляд, допоможе зняти ціни на послуги?

— Враховуючи, що найбільшу питому вагу в ціні становлять відрахування в бюджет і оподаткування виробничих послуг та комунальних послуг, потрібно насамперед зменшити для підприємств служби побуту нормативи відрахувань на соціальне страхування, збільшити побутові підприємства від податку на додану вартість, акційного збору, а райбюджетам, районним, а також підприємствам, що розташовані в зоні радіоактивного забруднення, від відрахувань у фонди ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення, а решті підприємств знизити їх до 3 відсотків.

Місцевим Радам народних депутатів потрібно встановити для побутових підприємств вільний тариф на тепловодопостачання, електроенергію, оренду плати за виробничі приміщення та інші комунальні послуги, пилота рата яких у собівартості побутових послуг складає від 50 до 90 відсотків, а також вирішити питання утримання мережі сільських служб побуту за рахунок коштів місцевих бюджетів. Бо інакше будемо закриватися.

Віт розмову Сергій ЛАВРЕНЮК, спеціальний кореспондент «Голосу України».

Запитання, поставлені в цих листах, ми адресуємо не тільки Міністерству зв'язку, а й Кабінету міністрів. Зауважимо, що листів з подібними запитаннями в редакційній пошті дуже багато. Відділ листів «Голосу України».

ГАЗЕТНА БЛОКАДА?

Кіоски Союздруку в Херсоні, Миколаєві, Одесі, Вознесенську, Каховці, Сімферополі заповнені московськими газетами. Нас, громадян України, заблокували від правдивої інформації. Мене особисто обурює така несправедливість. Друк московських газет проблем з папером і друкуванням немає. А от доставки наших українських газет, особливо «Голосу України», вкрай незадовільна. І замість правдивої інформації про становище в Україні, яку постійно друкує ваша газета, ми змушені читати спотворену інформацію московських газет. Турбує те, що й Кабінет Міністрів, ні Верховна Рада не вирішують цих болючих питань.

Микола ТАРАН,
суднобудівник.
Херсон.

ЗА НЕДОСТАВКУ — ДО СУДУ

Я зробив велику дурницю: передплатив вашу газету російською мовою. За два тижні нового року одержав тільки два номери й то після кількох скандалів у відділенні зв'язку № 114 міста Одеси. Прошу пояснити, на кого я повинен подати в суд за завдання мені

морального й матеріального збитків недоотримання газети «Голос України»? Куди звернутися, щоб розірвати договір на передплату газети і не псувати собі більше нерви?

М. ПРОТАСЕВИЧ,
лікар.
Одеса.

ПЕРЕДПЛАТИВ, А ЗМУШЕНИЙ КУПУВАТИ

«Голос України» — чудова газета і читається з величезною цікавістю. Спасибі всьому колективу за хорошу роботу. Раніше я передплатував «Правду України», а тепер дуже радий, що передплатив вашу газету. Це єдине джерело про відомленні з життя нашої Ук-

раїни. Але, на жаль, приносить листишню її дуже рідко, і я змушений купувати «Голос України» в кіосках Союздруку. Чому такий безлад з доставкою газети?

Д. РІВНІЙ.
Дніпропетровськ.

ПРОШУ ВРАХУВАТИ

Нині ведеться активна робота по творенню Закону України «Про пресу». Пропоную свої конкретні доповнення та зміни до опублікованого проекту.

1. У статтях 26, 27, 28 та інших поняття «журналіст» замінити словом «кореспондент». Бо тільки кореспондент газети може офіційно представляти редакцію.

2. Пункт 4 статті 27 колонки «Журналіст зобов'язаний», після слів «якщо його виконання веде до порушення Закону» доповнити словами: «або особистих переконань кореспондента (журналіста)».

3. Пункт 5 статті 27 колонки «Журналіст має право» після слів «на митингах і демонстраціях» доповнити словами: «в місцях проведення культурних і спортивних заходів та змагань».

4. Пункт 7 статті 27 колонки «Журналіст має право» після слів «якщо його зміст суперечить особистим переконанням» доповнити словами: «вимагають погодження з ним поправок в його матеріалі з боку редактора або іншого керівника редакції».

5. Перед статтею 37 вмістити нову статтю «Об'єкти не реагування на публікації в пресі» з таким змістом: «Посадовці особи і керівники державних установ, підприємств та організацій зобов'язані у 20-денний строк офіційно відреагувати на об'єктивну критику, повідомлення письмово про це редакцію газети».

6. Перед пунктом 9 статті 44 «Підстави відповідальності» внести новий пункт з таким змістом: «Відмова редакції у спростуванні громадських опублікованих недостовірних відомостей та фактів».

Доречно було б внести в Закон про пресу також положення про те, що під час нарахування відпущених журналісту повинен враховуватися весь зарплаток — і зарплата, і гонорар — по тій редакції, де він працює.

Олександра ВАЩЕНКО,
член Спілки журналістів України, фотокореспондент республіканської дитячої газети «Зірка», депутат Київ-миськради.

Останнім часом до редакції надійшло багато листів і телеграм, бачимо чимало телефонних дзвінків із запитаннями: чому не одержуємо російського варіанту «Голосу України»? Чому замість українського одержуємо російський варіант газети і навіпаки? Чому газета зовсім не надходить? Що трапилося?

Ось уривки з листів: «З початку року я одержав усього дві газети російською мовою, — пише В. Субіч з Березівки Одеської області.

Коли ж я звернувся на поштове відділення, обурившись такою доставкою, то мені відповіли, що немає паперу і газету взагалі не друкують. Якщо ви не можете забезпечити газетами своїх читачів, то не потрібно було і передплату організовувати. Прошу пояснити, що це — витівки видавництва чи шахрайство Березівського районного пункту передплати і поштового відділення зв'язку?»

«Передплатив газету з початку року, мені ж принесли тільки один номер від 1 лютого і більше не носить. На пошти відповіли щось не зрозуміло. Допоможіть, щоб мені приносили газету «Голос України» так, як належить» — пише Д. Макогон з Кривого Рогу.

Але найбільше дошкуляли нам своїми дзвінками передплатники-київляни. М. Нестерова повідомляла, що з початку року одержала всього три примірники «Голосу України» російською мовою. Подібні твердження ми чули від киян О. Гунченка, Т. Троцюк, Г. Політикіна. Всі просили розібратися, чому не надходить їм російський варіант газети.

Торік ми всі листи для роз'яснень і відповідей авторам надіслали в Міністерство зв'язку України і надрукували кілька матеріалів з цього приводу. Цього разу вирішили пройти шляхом «Голосу України» від друкарні до передплатника.

В. Куріло — начальник експедиційного цеху № 1 при друкарні видавництва «Преса України» (нова назва видавництва «Радянська Україна»), спершу обурився нашим несподіваним візитом. Настільки раптово перестали їм листи. Ми, мовляв, розберемося. Та ми не скористалися «порадою» Валентини Іванівни, а вирішили самі з'ясувати, куди і де чекують газети, на які чекають передплатники.

Коротке пояснення. З друкарської машини «Голос України» потрапляє на фасувальну машину, яка сама лічить, зв'язує в паки, складає спеціальні паперові мішки і зашиває їх. З випливання на потрібну кількість примірників накладними газета (у Києві в супроводі водія-експедитора, а в інші міста — поздами) доставляється на вузли зв'язку, головпоштами, звідти — на поштові відділення.

Але, як свідчать листи, телеграми, телефонні дзвінки, — відправлені з цією всією примірники (за накладними) газети чомусь не доходять до своїх читачів. Працівники поштових відділень зв'язку м. Києва №№ 210, 232, 222, з міста Волногорська Дніпропетровської області, Харкова, Луганська, Тернополя тощо знайшли найпростіше пояснення такої метаморфози своїм передплатникам: російський варіант «Голосу» до нас не надходить взагалі. Але ж і В. Куріло, і П. В'якук — начальник Республіканського центру поштових перевезень, і його заступник П. Перевозник з підтвердженням накладних на відправку газет довели нам, що вони щодня відправляються в тій кількості, яка і належить тому чи іншому відділенню.

Тож на якому етапі зникає газета — з'ясувати практично

не можливо. Справді-бо, в нас немає підстав звинувачувати працівників цеху в недобросовісності: мішок, куди машинною відраховуються газети, зашивається. І, як ми вже говорили, звідси, з цеху (у Києві), воді-експедитори, розіславши у накладних в одержанні повних посилок, везуть їх на міжрайонні вузли зв'язку. Але чому вона не доходить до передплатника?

Як не дивно, але й працівники кількох поштових відділень Києва теж запевняли нас, що газета до них або зовсім не надходить, або надходить з перебоями.

За роз'ясненням ми звернулися до заступника генерального директора виробничого об'єднання «Київський поштамт» М. Пичука. Він не заперечував можливості недобросовісності своїх працівників, але й не взяв на свою установу всю вину за недопоставку газети.

В кожному випадку треба провести службове розслідування, — пояснив Микола Андрійович.

Але спробуйте тепер з'я-

не одержав газету — поштове відділення зобов'язане сплатити йому вартість недопоставлених примірників. Це, зокрема, передбачено Статутом зв'язку, що називається «Відповідальність підприємств зв'язку і Союздруку».

Ми зупинилися в основному на проблемах доставки «Голосу України» в Києві. Але український варіант нашої газети з початку року випускали в друкарнях Херсона, Харкова, Донецька, Дніпропетровська, Львова. Це відразу прискорило і полегшило доставку газети. Отож усі перебір, що мали місце в доставці газети у ці та сусідні області, треба вносити на рахунок друкарень і місцевих служб зв'язку. Там шлях до передплатника подібний до того, що і в Києві: друкарня — експедиція — районний чи міський вузол зв'язку (головпоштамт) — поштове відділення — передплатник. (Через або в забезпеченні кавказких друкарень, папером друкування газети в них тимчасово припинено. Тепер П. окрім Києва, друкують тільки в Хмельницькому).

Зате все тірять російського варіанту газети друкарні і друкують тільки в Києві. Тому всі обурення і невдоволення передплатників

Тому підказали читачі

ДЕ Ж ГУБИТЬСЯ «ГОЛОС...»?

сувати, куди поділилася газета з початку року всіх тих наших передплатників, що прислали нам свої листи-скарги, телефонували.

Доходимо висновку: винні всі етапи поштової відправки. Але й там наголошували стверджувати: газети до них так не надходили. Що ж повинні робити в таких випадках працівники поштових відділень?

У разі недопоставки газети, згідно з інструкцією про порядок експедирування і пересилання періодичних видань, поштові відділення повинні складати відповідні акти і надіслати відповідні роз'яснення зв'язку. Звідти вони потрапляють до Республіканського центру поштових перевезень, а потім — в експедиційний цех № 1. Тут з'являються всі заомовлення на неодржані газети і з керівництвом видавництва вирішуються питання про додрукування потрібної передплатником кількості газети. (Нагадаємо, що матриці надрукованих газет не лежать у друкарнях, а тому із з'ясування причини недопоставки газет не слід гаяти сил).

— Скільки цього року було додрукувань? — запитав мене Валентині Іванівни.

— Друкування цього року не було взагалі, — відповіла вона. — Було кілька актів про недопоставку примірників газети, але ми надіслали з тих, що залишилися в цеху.

На всіх, звісно, «зашиєних» примірників газети не вистачить. То, щоб всі примірники газети надходили до поштових відділень, треба передусім домогтися повної відправки їх з експедиційного цеху № 1. А коли на поштово-поштові відділення не виявляється газети — складати акти про недоотримання. Якщо ж передплатник все-таки

на недопоставлення газети цього варіанту слід адресувати працівникам Республіканського центру поштових перевезень і відділень зв'язку тих міст і сіл, куди вона надходить.

Всі вони, аж до найвіддаленіших поштових відділень, підпорядковані Міністерству зв'язку України. Йому й відповідати перед передплатниками.

На завершення процитуємо колективного листа з Голубинки та Жоравки. Яготинського району, що на Київщині: «Ми гроші платили для того, щоб дізнаватися з газети, що у світі відбувається, а не винювати її на сміх. Та чомусь ми не одержуємо № номер за номером. Чому така непоборюваність? Хто і чому забирає наші газети? Нам відповідати, що бензин винен, бо його немає. То що — бензин наші газети з'їв? Возить тоді нашу пошту кіними, вони бензину не п'ють і газети не їдять. Так робили ще сімдесят років тому — з Петербурга возили пошту, але нічого не губилося. То й ви б нам возили газети хоч і з запізненням, але щоб номер за номером.

Прийми недопоставки газет з'ясувала Які Гальченко і Марія Давиденко.

Р. С. Коли цей матеріал був підготовлений до друку, у відділі листів зателефонувала киянка М. Нестерова. Відоміла: вже тижень «Голосу України» російською мовою надходить їй регулярно, дякуючи за допомогу. Нам писемно було чути це, добре, що наші зусилля не пропали марно хоч в одному випадку. Залишається сподіватися, що всі передплатники тепер отримуватимуть нашу газету вчасно і безперебійно. З допомогою, звичайно, Мінзв'язку України.

Cito

«Медик» починає

— І від себе особисто

і... програє

«Свого часу ваша газета писала про лікувальну-діагностичний центр «Медик», і я скористалася послугами його спеціалістів. Широ їм адячна Але не можу промовчати про те, а яких умовах вони приймають пацієнтів. Не про затишну мову — про елементарні санітарні норми. У під'їзді — сміття. На першому поверсі можна ноги покласти об шматки подраного лінолеуму. Коридором гуляють протіки. Часті на прийом пацієнти чекають стоячи, бо немає стільців. А ще кажуть: тут бігають пацієнти.

Скільки живу — чую, що в державних медичних закладах умови погані через те, що в держави грошей немає. У господарському центрі обслуговують хворих за гроші. Чому ж тут умови ще гірші? — запитувала у своєму листі Тетяна Седих з Фастова. За відповіді я попрямувала на вулицю Володимирську, 47.

Усе виявилось правдою: і про сміття, і про протіки, і про брак стільців. Але пацієнти!

— Так, і вони є, — заперичила Наталя Іванівна Думлер. — Але тепер і вони не найстрашніша наша біда. До 15 квітня нам сказано звільнити приміщення — його береться ремонтувати якась закордонна фірма з тим, щоб у подальшому використовувати за власним розсудом. Це означає, що центр взагалі не зможе допомагати людям.

— Але ж суди звертаються ті, від кого офіційна медицина відмовилася. Виходить, сподівається їм більше нема на що? — додає Тетяна Даниліна з Левандовська.

У Києві відгуків, які мені показали в центрі, багато співвідносились не тільки на адресу моїх співрозмовників, які лікують захворювання крові, шийної залози, астму, застосовують мануальну терапію, допомагають пацієнтам у відновленні росту волосся тощо, а й на адресу усіх співробітників «Медика» — Неоніли Олександрівни Вегарі, Валерії Петрівни Зенуренко, Ольги Дмитрівни Діпоровської, Маргарити Вікторівни Рощевської, Василя Михайловича

Красовського та їхніх колег, які допомагають позбутися захворювань, пов'язаних з порушеннями нервової системи, функціональними розладами внутрішніх органів, опірно-рухового апарату... Переглядаючи записи — і не віриться: неважко вирости волосся в того, кому не допомогли косметологи! Неважко зникло ракектне запалення! І у хворого на лейкоз настало поліпшення...

Але головне питання — попереду: неважко справді опинитися на вулиці спеціалістів, які допомагають тим, кого офіційна медицина позбавила навіть надії. Мені б не хотілося так думати і тому прошу відгукнутися організації, спроможні підтримати «Медика». Для довідки: деякі з його спеціалістів згодні працювати за угодами в межах і за межами Києва. Але це, розумію, не вирішення проблем. «Медик» потребує постійного даву. Пропонувати по телефону 276-91-66, по сиредах і п'ятницях з 17 години, по суботах з — 12 години.

Марина ДАТЛОВА, оглядає з питань охорони здоров'я.

Крізь закордонні окуляри

Як тільки ввімкнеш радіо або розгорнеш газету, так аразу ї дізнаєшся про чергове прибуття гуманітарної допомоги з-за кордону. Вона до нас плаве, летить і їде... Але шоста частина суші, яку займає колишній СРСР, сьогодні є прірвою, здатною поглинати все, що до неї не вкинє. Не дивно, що ділові кола країни, які надають нам підтримку, вирішили визначитися щодо структури та масштабів цієї допомоги, якої ми потребуємо. Та спочатку необхідно вивчити стан справ у колишніх республіках СРСР. На координаційній конференції, що відбулася в січні цього року, було сформовано групи експертів, які ї відправлялися туди, де відбуваються події.

Одна з груп працювала в Україні. Діями в Міністерстві охорони здоров'я відбулася зустріч членів групи з журналістами. Координатор групи Річард Фармер (США) та його колеги поділилися результатами своїх поїздок. Професіонали в галузі охорони здоров'я, вони хоча ї не були шоковані високим рівнем озброєння, який з роботою НДІ переливання крові, онкології, серцевої хірургії, геронтології, дитячих клінік, зокрема в районах, що прилягають до тридцятикілометрової зони, медпунктів, ди-

ШОКУ НЕ СТАЛОСЯ, АЛЕ...

тячих садків, відчували явне порятисня.

Експертів приємно кваліфікував високий рівень кваліфікації лікарів та технологій складних хірургічних операцій. Але при тому, що клініки Амосова щорічно робить до 5000 операцій, через нестачу наркотичних засобів операційні столи частіше простоюють. Гості не розуміли необґрунтовано тривалою перебування в стаціонарі післяопераційних хворих, різного контрасту між відомчими та державними лікувальними установами.

Тяжке враження на них справила наша фармакологічна промисловість: лікувальні засоби виробляються за застарілими технологіями на зношеному ус-

таткуванні; асортимент не відповідає попиту, вкрай обмежений; деякі життєво важливі речовини не виробляються зовсім; не вистачає формовочних, утворюючих матеріалів; виробництво кровозамінників невинуватно розосереджено по всій мережі лікувальних стаціонарів тощо.

Перший заступник міністра охорони здоров'я В. Передерій, котрий приймав гостей, скористався нагодою, щоб вирішити коло порушених проблем, особливо підкресливши зацікавленість України в досвіді розвитку фармакологічної промисловості в країнах Східної Європи.

Експерти висловили готовність підписати протокол про наміри. Йшлося про займи під низькі проценти, вакцинації, створення спільних підприємств та розробку загальних лікувальних програм.

Напрями технічної, наукової, гуманітарної допомоги Украї-

ні визначились, і оцінки експертів, треба думати, буде втілено в конкретні угоди та контракти. В цьому переконує літак з Бонна з медичним вантажем на суму 2 мільйони марок, що прибув уже н. ступного дня, а також мове поїзке інтерв'ю з полковником штабквартири НАТО паном де Джонгом.

— Моя місія, — сказав він, — це ще одне підтвердження того, що ми зовсім не агресивний блок, як вважали у вас. Раніше. Наша група подорожує по вашій країні в «Бойнгу», що його нам надали військові. Вони, як ніхто інший, добре знають, як важливо мати твердою опору кваліфіковану лікувальну допомогу. Будь-який народ має право ї повинен ї мати. Ваша прекрасна Україна — в тому числі.

Сергій ВЛАД.

Футбол,
Кубок України

Із суддівських протоколів

ПОВТОРНІ МАТЧІ 1/8 ФІНАЛУ.

«СКАЛА» (СТРИ) — «ДИНАМО» (КИЇВ). 2:1. 20000 глядачів. Голи: Сидоренко (43) — у стрипин Анніков (53), Саленко (100). Перший матч — 1:1.

«ДНІПРО» (ДНІПРОПЕТРОВСЬК) — «БУКОВИНА» (Чернівці). 3:1. 1500 глядачів. Голи: Москаленко (15), Полунін (21), Лущенко (58) — у дніпринці Нирова (88) — у чернівцях.

Перший матч — 2:1.

«ЧОРНОМОРЕЦЬ» (ОДЕСА) — «ПОЛІССЯ» (ЖИТОМИР). 7:1. 1500 глядачів. Голи: Шелестинський (21), Сав (33), Гречко (56), Гітца (64, 105) — у одеситів; Баран (5) — у житомирців.

Перший матч — 1:4.

«КРИВБАС» (КРИВИЙ РІГ) — «ТОРПЕДО» (ЗАПОРІЖЖЯ). 1:0. 500 глядачів. Гол: Попович (82).

Перший матч — 0:0.

«КРЕМЕНЬ» (КРЕМЕНЬЧУК) — «НАФТОМ» (ОХТИРКА). 0:1. 8000 глядачів. Гол: Грачов (55).

Перший матч — 1:1.

«ШАХТАР» (ДОНЕЦЬК) — «КАРПАТИ» (ЛЬВІВ). 2:0. 1000 глядачів. Голи: Щербанюк (8), Попов (75).

Перший матч — 2:1.

«МЕТАЛІСТ» (ХАРКІВ) — «КРИСТАЛ» (ЧОРТКІВ). 2:0. 1500 глядачів. Голи: Аджоса (36), Кандауров (47).

Перший матч — 2:1.

«МЕТАЛУРГ» (ЗАПОРІЖЖЯ) — «ВАГОНОБУДІВНИК» (СТАХАНОВ). 7:0. 6000 глядачів. Голи: Голованов (5, 18, 74), Таран (38, 62, 85, з пенальті), Скрипник (44).

Перший матч — 0:1.

«СТАРШІ» РОЗІЗЛИЛИСЯ

Як сенсация сприйняла поразку одеського «Чорноморця» в Житомирі в матчі Кубку України від місцевого «Полісся» — 1:4. Розумію, що з невеликим інтересом чекаєся подію, якою виступає неспадковий парку і знову несподіванка: вже в дебюті житомирці добилюються успіху. Лише після цього, схоже, «старші» не на жарт розізлилися. Але в основний час ї вдалося відвоювати рівновагу і не більше. Тільки в додатковий час одесити схилили шальки терезів на свій бік.

Відраза у матчі зі стахановським «Вагонобудівником» і заперичний «Металург». Вдома, нагадаю, донабав мінімально виграли — 1:0. Заперичні ж узяли відчутний реванш.

Щаково вийшла гра в Дніпропетровську. Господарі дописи швидко довели перевагу над «Вуковичами». Причому удар Полуніна зі штрафного міг би стати, без перебільшення, окрасою і перемогон будь-якого конкурсу. Однак поступово дивочини виривалися і ї не заспокоїлися доти, доки не забили гол престижу.

А найбільше глядачів зібралася в Стрий. Киянців було продано двадцять тисяч. Але це не менше десяти стончиль стадіон, сідали на парках і на деревах. І що найприємніше галичани шанувальники футболу великого повагою поставились до динамівців. Кияни мали велику перевагу в першому таймі, але гол побував у їхніх воротах. Однак в арсеналі стрийч не немає зброї для виграша в меншого суперника. Хоча гостям для перемоги знадобилося 100 хвилин.

Динамівці виступили практично в бойовому снаряді: Мартиненко, Лущенко, Пасека, Володько (Кайтхасука), Шматоваленко, Гришина, Анніков, Заєць, Саленко, Ю. Мороз (Веця), Шаран (Матвеев).

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

ГОЛОС України

Газета
Верховної Ради
України

Головний редактор
Сергій
ПРАВДЕНКО

Редколегія:

Анатолій ГОРЛОВ
терший заступник
головного редактора

Олександр БІЛИК
заступник головного
редактора

Олександр
СМЕЛЬНИЙ
член-кореспондент
АН України

Володимир
КРАСНОДЕМСКИЙ
оглядач завідувач
відділом культури

Леонід
САМОЙЛЕНКО
заступник головного
редактора

Борис
СІДОРЕНКО
заступник головного
редактора

Анатолій
СОЛОНСКИЙ
редактор відділу
кореспондентської
мережі

Віталій СУДІЯ
відповідальний
секретар

Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Засновник —
Верховна Рада України.
Адрес редакції —
252047

Київ, вул. Нестерова, 4

ТЕЛЕФОНИ:

Для довідки —
441-89-41

телефакс —
224-72-54

Відділ реклами —
441-89-44

Бухгалтерія —
441-88-71

Редакція розглядає
рукописи, подані в першому
прикріпному машинопису.

Редакція не завжди
підлягає позицію авторів
публікації.

Залишаємо за собою право
виправляти мову
і скорочувати матеріал.

Рукописи не повертаємо.

За точністю викладених
фактів відповідальність
несе автор.

Листування з читачами
— тільки на сторінках
газети.

Пересиланням скеру
різні інстанції
редакція не займається.

Звертайтеся, будь ласка,
безпосередньо до
відповідних органів влади.

Газета виходить
5 разів на тиждень
[крім неділі й понеділка]
українською і російською
мовами.

Індекс 60955

Загальний тираж
у березні 363352

Комбінат друку
«Прес Україна».
252047, Київ 47,
проспект Перемоги, 50.

Зам. 031048.

1 2 3 4 5 6 7 8 9